

Ασκήσεις στο Κεφάλαιο 2.7 – Χημική Αντίδραση

1. Ποια από τα παρακάτω φαινόμενα είναι χημική αντίδραση;

- α. Όταν βράζει το νερό.
- β. Όταν καίγεται οινόπνευμα,
- γ. Όταν το γάλα γίνεται γιαούρτι,
- δ. Όταν λιώνει ένα παγάκι,
- ε. Όταν ο μούστος γίνεται κρασί.

Απάντηση: Στις μεταβολές α και δ περιγράφεται μια φυσική μεταβολή, βρασμός και τήξη αντίστοιχα και το υλικό σώμα απλώς αλλάζει φυσική κατάσταση. Επομένως, οι μεταβολές α και δ δεν αποτελούν χημικές αντιδράσεις.

Αντίθετα, στις μεταβολές β, γ και ε αλλάζει η χημική σύσταση των αντιδρώντων, παράγονται νέες χημικές ουσίες, διαφορετικές από τις προηγούμενες και τα φαινόμενα που περιγράφονται αποτελούν χημικές αντιδράσεις.

2. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα παραδείγματα αντιδράσεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο αυτό:

Περιγραφή	Αντιδρώντα	Προϊόντα
Ανάφλεξη μαγνησίου		
	Νερό	
Φωτοσύνθεση		

Απάντηση: Από τη θεωρία του σχολικού βιβλίου αντλούμε τις σχετικές πληροφορίες και συμπληρώνουμε τον πίνακα όπως παρακάτω:

Περιγραφή	Αντιδρώντα	Προϊόντα
Ανάφλεξη μαγνησίου	Μαγνήσιο + Οξυγόνο	Οξείδιο του μαγνησίου
Διάσπαση νερού	Νερό	Υδρογόνο + Οξυγόνο
Φωτοσύνθεση	Διοξείδιο του άνθρακα + Νερό	Γλυκόζη + Οξυγόνο

3. Χρησιμοποίησε τις λέξεις του διπλανού παραθύρου, για να συμπληρώσεις το παρακάτω κείμενο:

Από την καύση του άνθρακα.....θερμότητα.
Αυτή η.....είναι.....Στην ίδια
αντίδραση αντιδρώντα είναι ο.....και το
..... και ..... είναι το διοξείδιο του
άνθρακα.

άνθρακας αντίδραση εκλύεται εξώθερμη οξυγόνο προϊόν
--

Απάντηση: Από την καύση του άνθρακα εκλύεται θερμότητα. Αυτή η αντίδραση είναι εξώθερμη. Στην ίδια αντίδραση αντιδρώντα είναι ο άνθρακας και το οξυγόνο και προϊόν είναι το διοξείδιο του άνθρακα.

4. Για τη σύνθεση της αμμωνίας στη βιομηχανία χρησιμοποιούνται άζωτο και υδρογόνο. Ποια είναι τα αντιδρώντα και ποια τα προϊόντα στην αντίδραση αυτή;

Απάντηση

Στη βιομηχανική παρασκευή της αμμωνίας αντιδρώντα είναι το άζωτο και το υδρογόνο και προϊόν είναι η αμμωνία.

5. Όταν θερμαίνεται ο ανθρακικός χαλκός, διασπάται και σχηματίζονται οξείδιο του χαλκού και διοξείδιο του άνθρακα, που είναι αέριο. Ένα μαθητής ζύγισε 30,9 g ανθρακικό χαλκό και στη συνέχεια τα θέρμανε μέσα σε μια κάψα πορσελάνης. Αφού ολοκληρώθηκε η διάσπαση, ζύγισε το στερεό οξείδιο του χαλκού που σχηματίστηκε και το βρήκε σε μάζα 19,9 g. Μπορείς να βρεις πόση είναι η μάζα (σε g) του διοξειδίου του άνθρακα που ελευθερώθηκε;

Λύση

Στη χημική αντίδραση που περιγράφεται στην εκφώνηση έχουμε: Αντιδρώντα: Ανθρακικός χαλκός Προϊόντα: Οξείδιο του χαλκού + Διοξείδιο του άνθρακα Ισχύει ότι:

$$m_{\text{αντιδρώντων}} = m_{\text{προϊόντων}} \Rightarrow$$

$$m_{\text{ανθρακικού χαλκού}} = m_{\text{οξειδίου χαλκού}} + m_{\text{διοξειδίου άνθρακα}} \Rightarrow$$

$$30,9 \text{ g} = 19,9 \text{ g} + m_{\text{διοξειδίου άνθρακα}} \Rightarrow$$

$$m_{\text{διοξειδίου άνθρακα}} = 30,9 \text{ g} - 19,9 \text{ g} = \mathbf{11 \text{ g}}$$

6. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση

A. Στη διάσπαση του νερού τα προϊόντα είναι:

- α. το νερό
- β. το υδρογόνο
- γ. οι υδρατμοί
- δ. το υδρογόνο και το οξυγόνο

B. Ένα παράδειγμα χημικής αντίδρασης που συμβαίνει στη φύση είναι:

- α. το χαλάζι
- β. η βροχή
- γ. η φωτοσύνθεση
- δ. το χιόνι

7. Να αντιστοιχίσεις ανάλογα:

Στήλη I

- α. Εξώθερμες αντιδράσεις
- β. Ενδόθερμες αντιδράσεις

Στήλη II

1. Καύση του υδρογόνου
2. Διάλυση μαγειρικής σόδας σε ξίδι
3. Ανάφλεξη οινοπνεύματος
4. Το κερί που φλέγεται
5. Έκρηξη δυναμίτιδας
6. Ανάφλεξη μαγνησίου